

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

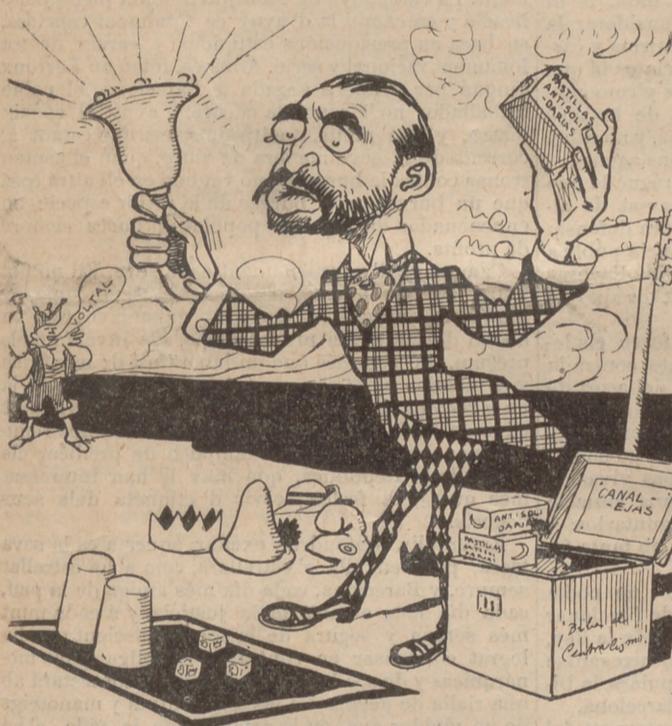
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA, pessetas 1'50.—EXTRANGER, 2'50.

La senmana gràfica

L'incansable Canalejas segueix fentse el seu reclam.

A San Sebastián celebran una festa cada quart.

Els toreros van en l'aire sense globo y sense gas.

La penetració pacífica té un èxit fenomenal.

Y en tant uns buscan à en Maura, que sembla que s'ha esgarriat,

Altres marxan cap à Amèrica à buscà un bossí de pa.

ULLADA POLÍTICA

CONTINÚA en el mateix estat la qüestió del Marroc, y encare podríam dir que ab alguna major gravetat, si hem de donar assens a les notícies que van rebentse del interior del imperi. El cop de Casa Blanca ha repercutit en tot el país, aviant més y més el fanatismus musulmà contra 'ls europeus.

De moment la població de Fez, en evitació de atropellos, ha tingut de ser evacuada per tota la colònia estrangera. Y com la famosa ciutat està una mica lluny de la costa, no hi poden alcansar les pesses de artilleria dels barcos, pero restablir les coses en son estat normal y assegurar en ella l'estancia dels europeus dedicats a les pacífiques tasques mercantils. Vels'hi aquí un altre cas de penetració en la inversa. Europa, lluny de penetrar a Fez, es repelida.

Ha circulat el rumor de que, abrumat el sultà Abd-el-Aziz per la gravetat de uns successos que van sent superiors a les seves forses, temia el propòsit de abdicar la corona, en qual cas el succeiria un nou príncep que 's distingeix per la seva ferotxe intransigència en tot quant signifiqui intervenció estrangera en el país, y que gossi per consegüent de inmensas simpatias entre 'ls elements populars.

Si 'l rumor arriba a confirmarse, no serà difícil que les coses vajan prenent un caràcter serio, y que la guerra de conquesta que fins ara s'ha tractat d'evitar, se fassi de tot punt necessaria. Y 'l perill, llavors no estarà tant en la guerra mateixa, com en les diferències y rivalitats que podrian estallir entre les potències signataris del protocol de Algeciras, al veure rebassats els límits, fixats en ell, de la penetració pacífica.

Miris com se vulga, el problema marroquí està erissat de punxes, y no s'ha pot tocar sense esgardisar-se.

* *

Contrasta aquesta gravetat alarmant ab la frescura de nostre Muley Maura, que tant bon punt escatà el conflicte marroquí's prengué unas llargues vacances, a pretext de acompanyar a la seva senyora, faltada de salut, a una clínica alemana.

Un home com ell tan absorbent, que dintre de l'actual situació política es l'única unitat rodejada de zeros; un home qu' en els últims debats parlamentaris logrà ser obedit de tothom, sentant las bases de una jefatura indiscutible y única, més robusta, segons parer dels seus admiradors, que la qu' exerci en Cánovas del Castillo, sembla qu' en moments de tanta gravetat no havia de abandonar, per res del mon, el seu lloc, ja que 'ls devers inherents al seu càrrec s' imposan a totes las altres consideracions d'ordre particular o domèstich.

Y per cert que al anar-se'n va sembrar el descontent y 'l disgust en el ministeri, delegant la presidència del Consell en el Sr. Sampedro, sense recordar-se de que 'l general Primo de Rivera se considera molt més antich que 'l favorit per l'Amo Toni. Apart de això, alega el ministre de la Guerra en prò de la seva primacia, que les qüestions més importants que hi ha que tractar actualment, son del seu ram, y ell, millor que cap dels seus companys, està en condicions de tractarlas y resoldre'ls.

Y vels'hi aquí que per uns motius relativament tan fútils han estat més de una vegada a punt de tirar-se 'ls plats pel cap els senyors ministres, deixats per en Maura, en el plé us de les seves propias iniciatives.

No caldrà sino que al regressar D. Antoni de Alemanya se trobés ab qu' ell y 'ls seus comensals, per falta de plats, haguessin de menjar directament de la mateixa cassola, com una rotonda de baturons o de pastors manxegos.

PEP BULLANGA

LA CAMPANA DE GRACIA
prepara el «segon milenari»

LA VERDADERA PENETRACIÓN PACÍFICA

A comensat al Marroc la penetració pacífica. La pau à canonades. Així sembla entèndre la nostra civilisació, y així pretén ensenyà-la, com l'abecedari de l'assignatura, als pobles més o menys bárbaros, els quals han de apendre, encara que sigui derramant la seva sanch—la letra con sangre entra—que 'ls pobles més civilitzats son els que tenen més bons barcos, més bones tropas, més bons canons, més bons fusells y més medis d'extermini.

Així es avuy, y així ha sigut sempre. En aquest respecte, civilisació y destrucció venen a resultar dos paraules sinònimas.

* *

Quan se va reunir la Conferència de Algeciras péra confiar à França y Espanya l'alta missió de penetrar pacíficament en el Marroc, se contà ab l'apoyo ó quan menos ab la benevolència de totes las nacions del vell y del nou continent en ella representades. El mateix Sultà hi tenia 'ls seus delegats,

els quals, davant de aquella unanimitat de parers, encare que moros castissos, no tingueren més remed que respondre à tots els acorts ab el catòlic amén.

Als únichs à qui no s'consultà poch ni molt es als marroquins. Cert que 's presúm que 'l Sultà els representa; pero en realitat succeeix que cada un d'ells té un Sultà dintre del cos. Y la prova es la molta feyna que li donan ab les seves eternas algaradas y sublevacions. De manera que les potencies podian resoldre tan com volgessin lo de la penetració; pero, si 'ls marroquins resolen per la seva part no deixar-se penetrar, ¿com se concebeix que aquest acte tan delicat pugui efectuarse en una forma dolsa, suau y eminentment pacífica?

Aquí està 'l quid de la qüestió.

* *

Ab més ó menys paciencia y ab més ó menys contratemps, la penetració pacífica ja s' anava efectuant en alguns paratges del imperi. La mateixa ciutat de Casa Blanca, rival de Tánger en punt d'importància mercantil, n' era un bon exemple. S' havia establert allí una numerosa colònia europea que comerciava ab certa llibertat, ab cert cuido; pero es un fet innegable que d' any en any augmentava la quantità de les seves importacions y exportacions.

Doncs, precisament, aquesta ciutat rediviva y simpàtica, ha hagut de ser la primera víctima de la penetració pacífica, practicada de conformitat ab els últims avensos de la civilisació.

Naturalment que no havia de quedar impune l'assassinat dels vuit europeus ocupats en les obres del port, perpetrat per les kàbiles fanàtiques. Aquella sanch bárbarament derramada clamava venjança al cel. Y allà van anar desseguida 'ls creñers de la República francesa y la canonera espanyola à demanar comptes de la brutalitat. Pero ¿a qui van demanarlos? ¿Als autors de la salvatjada? Era difícil perseguirlos individualment, descubrirlos y jutjarlos, com ordenava els procediments de una regular justicia... y en aquest cas ¿qué calia fer? Una cosa molt senzilla: carregar els canons y disparar al bullo.

¿La ciutat feya més bullo que les kàbiles? Doncs bombans van contra la ciutat.

Y entre tant els kabilens podian exclamar, ab l'arcade del quènto:—Ahí me las déns todas! Nosaltres ray que vivim als deforas! Als nostres aduars no hi arriban els canons cristians.

Resultat: un bombeig en tota regla, un saqueig frenètic, una lluita desesperada pels carrers, un sens fi de morts y de ferits, y una ciutat en plena marxa progressiva, enrunada, amilanada, presa dels horrors de una lluita salvatje, sentint las torturas de la fam y despoblança com un buch d' abelles al qual s' hi cala foix.

Així ha comensat la penetració pacífica, destruint, anulant l'obra de la pau. Si així ha comensat ¿com acabarà?

* *

Perque 'ls marroquins per lo vist constitueixen una rassa indòmita, valerosa per naturalesa y que quan se tracta de defensar la seva salvatje independència, no repara en sacrificis. Lo mateix se n' hi dona la vida que la mort. Es aquell un poble crety y crèdul, qu' espera gosar en una vida ultra-terrena, delícias inagotables, que no tenen res que veure ab la sossa beneyerteria del cel dels cristians. Els goigs especials del edén musulmà están perfectament al alcans de aquella gent tan sensual, que no desitia més sino que una bala cristiana els hi refrendi 'l passa-port. Així se comprén, que sense amidar la superioritat del enemic, se llansin à la mort à geges, plens d'esperança.

Si l'Europa persisteix en els seus projectes de penetració, ja sab lo que li toca: empordens resoltament una guerra de conquesta. Ara tot just es à l'entrada: à mida que 's vagi introduint en l' interior, anirà trobant les pessigollas. Y tot ¿per qué, al cap-de-vall? Perque las nacions que pretenen civilizar aquella nació, acabin perra repartirse à cops d'estaca las seves despoblacions, ab perill de promoure una conflagració general.

Llavoras si que l'hauràn realisada ben bé la penetració pacífica!

* *

Al fer aquestas consideracions no pretenem abocar poch ni molt à un poble com el marroquí que 's mostra refractari a les exigències de la civilisació moderna, sino, en tot cas, senyalar las grandíssimes dificultats que s' ofereixen, si es que s' intenta dominar.

Nosaltres no creyem en la independència absoluta de las nacions, quan elles no tenen de tal sino l'expressió geogràfica. La civilisació moderna fa à tots els pobles de la terra solidaris, y deixan de pertanyer à la solidaritat humana, y son un obstacle à la marxa del progrés, aquells que 's giran d' espalla à les seves exigències.

No hi ha poble que tingui dret à detentar las riqueses naturals de son territori, negantse à explotarlas y à que ningú las exploti; no hi ha cap poble que tingui dret à negar el pas à las comunicacions, ni à contrariar el canvi de productes, ni à fer impossible l'exercici del treball lliure, ni à privar à propis y extranys de aquella seguretat y defensa, garantia de la llibertat individual dintre de las collectivitats humanas.

Els pobles desconsiderats cap consideració meixen. Y la civilisació l' han de acceptar de grat, ó se'ls ha de imposar à la forsa.

Lo únic que cal—y aquest es el cas del Marroc—es arbitrar els millors medis de conseguirlo, buscant la manera de no atentar à lo mateix que 's tracta de implantar, com s'ha fet en la desgraciada ciutat de Casa Blanca. Tal conducta 's pot seguir y de uns efectes tan contra-productius, que siguin els moros els que tanquin la seva rahó en aquest silogisme:—Si tant amichis sou de la civilisació ¿per qué comenseu per destruir una ciutat que ja l'havia acceptada?

* *

Y lo que hem dit respecte à las nacions refractaries al progrés, hauria de fersé extensiu à la propietat privada.

Ningú té dret à detentar una porció de terra grossa ó xica, sense treure'n d' ella tot el profit necessari al bé de la colectivitat. El principi romà de qu' en la propietat va involucrar el dret de *usar y abusar* d' ella, avuy ja no pot sostenerse: l'abús, racionalment pensant, may podria ser elevat à la categoria de un dret. Qui no treu de una propietat tot el producte que podria bonament, sustraig aquest benefici à la colectivitat y 's fa digne de que se li expropie.

Així entenem que hauria de comensar à Europa, y de una manera molt especial à Espanya, la verdadera *penetració pacífica*, en nom de la civilisació y de la justicia social.

P. K.

El dia 7 de Setembre
número 2,000 de LA CAMPANA

Posém las cosas en clar

E totes las campanys de 'n Lerroux, potser la més injustificada, la que té menys rahó de ser, es la que s' ha emprès à última hora contra lo qu' ell ne diu la *policia burgesa*.

Perque ha pres per base de la mateixa, no la realitat, no 'ls fets, no 'ls datos precisos y concrets que son els únichs qu' en tots els cassos poden justificar à abonar una determinada actitud, sino las presumpcions y las fantasias, combinacions y càlculs de pura conveniencia, descabellats y agafats sempre pels cabells en una forma la més barruera que puga concebirse.

Vejam imparcialment de lo que 's tracta, y comprendrem desseguida la falta de rahó de la campanya lerrouxista y l' perquè de haverla empresa.

* *

Barcelona ha hagut de viure llarg temps entre-gada al terror dels explosius, que ja no oferian el caràcter que tingueren en son primer període, efecteclar y potents dels odis socials, sino que 's presentaven en una forma misteriosa, inexplicable, per actuar no ja contra persones de una determinada classe, sino contra la gent anònima que s' escrygués à passar pel lloc ahont esclatavan. Mescla han sigut aquests atentats de una maldat y una vessania, sense precedents en cap més població del món. N' hi havia per desesperar-se, sobre tot al considerar la impotència de las autoritats pera prevenirlos y castigarlos. Precisament aqueixa impotència es la que donava peu à tota mena de suposicions y comentaris que tendien à estableir la existència de las més repugnantes complicacions. Barcelona acabà, y ab rahó, per desconfiar de las autoritats y dels seus agents.

En una situació tan grave, se li ocorregué lo que se li ocorre à tothom que 's veu amenassat de algú perill: provehir ella mateixa à la seva defensa: creant els elements necessaris à la vigilància pública y al descubriment dels culpables, que fins llavors havien quedat impunes. ¿Qué hi ha en tot això de irregular y de alarmant?

Y no obstant ja desde un principi foren els lerrouxistas els que reganyaren las dents contra la creació de la Junta de Defensa, exida del acort de més de 400 entitats barceloninas, representació de totas las idees polítiques y de tots els estaments socials, sense considerar que obrants així, no sols s' excluïan del concert de totas las forças vivas de Barcelona, sino que 's colocaven en una situació gens envejable, perque era lògich preguntarlos:—¿Es que teniu la quia de palla que així ab tanta facilitat se vos encén?

Mes la Junta de Defensa, com à tal, no podía crear un cos de policia en condicions de funcionar ab las garanties y las facilitats qu' estableix la llei, y semblants dificultats foren obvias encarregantse de la seva formació dos corporacions populars, la Diputació provincial y l'Ajuntament de Barcelona.

Si aquestas dos entitats, eixides directament del sufragi universal, son las que han format la nova policia contra 'ls terroristas ¿qu' es que gosará à dir que 's tracta de constituir una policia inquisitorial, burgesa, creada únicament contra l' obrer? ¿Es que l'Ajuntament y la Diputació son dos antres de inquisidores, enemichs de la gent traballadora? ¿Cóm se atreveixen à parlar així els mateixos que tant en l'una com en l'altra corporació hi tenen una representació més o menys valiosa?

* *

Pero aquí 's tira à soliviant à una certa part, la menos ilustrada, la més irreflexiva del poble, y tots els medis se consideran bons, fins els més desatinats.

¡Quàntas cosas no s' han dit sobre 'l nombrament del anglès Mister Arrow, en calitat d' organisador de la nova policia y d'assessor de la Junta de Defensa! Qu' es un anglès! ¡Que la seva intervenció en un servay públic resulta humiliant pera tot bon espanyol! Així s' ha dit seriament, sense considerar que la major part dels progrés que disfrenyà Espanya els devéns als extrangers que han vingut à planterjaros; sense tenir en compte que 'l Japó s' ha transformat maravillosament mercés à haver anat à buscar professionals extrangers en tots els rams de l'activitat humana. Y aquí que hem tingut una policia de vigilància y seguretat, no ja bona, ni tan sisquera regular, qu' hem d' indignar-nos perque siga un detective anglès qui 's vingui à ensenyar à constituir-la!

La elecció de Mister Arrow podrá ser acertada o desacertada, pero això no dependrà mai del punt de la terra ahont vagi nàixer, sino en tot cas de l'aptitud que reveli en las seves funcions, de la major o menor facilitat ab que logri aclimatarse al nostre ambient. Atacar-lo sols per esser anglès es ridícul. Y atribuir-li determinades prevencions contra las classes obreras resulta capcios y insensat. Precisament Inglaterra es el país clàssic del respecte à totes las ideas y à tots els impulsos de l'acció proletaria, y hauria de ser un anglès el que vin-

gués à Barcelona à renovar els horrors de Montjuich?

Pero, encare que tal signés el seu propòsit, es que al Jefe de la nova policia se'l va à investir d'un poder absolut y despòtic pera fer en tot la seva voluntat sense contrast ni frè? ¿Es que no ha de dependir sempre de la Diputació y del Ajuntament? ¿Es que no han d'influir sobre d' ell la Junta de Defensa y la mateixa opinió pública?

Precisament aquests dies s' ha posat de relleu aquesta influència de la opinió. S' havia dit que 's donava com à principals auxiliars del *detective* à tres persones procedents de la policia històrica, justament tatxadas d'impopulars y, al primer síntoma de disgust, se declarà desseguida que no s' havían fet tal nombraments. De manera que fins si això—com se suposa—hagués projectat portarlos à efecte, hauria hagut de desistir del seu propòsit, davant de l'acitud de la opinió pública.

¿No vol dir això sols que, en lloc d'aqueixa temuda y odiosa *policia burgesa*, de que parlen els lerrouxistes, aquí de lo que 's tracta, avuy es de constituir una *policia popular*, com la que tenen tots els pobles civilitzats que saben regirse y gobernar-se à si mateixos?

* *

Donchs, no obstant y això, en Lerroux ha obert campanya desaforada contra una institució que, ben portada ab el concurs de totes las persones de bona voluntat, pot produir resultats altament beneficiós a la pau y tranquilitat de Barcelona, que si no's logrés aixís, ó si s' arribés a desviar del seu objecte, las mateixas corporacions populars que la forman cuytaràn à disoludre.

Pero en Lerroux no las té mai aquestas lògicas consideracions

Y á Orihuela, igualment se fan traballs per organizar la *Solidaritat* contra l' caciquisme y las oligarquías, havent celebrat un *meeting* en el qual reyná l' major entusiasme.

Aixó demosta que las llevors catalanas germinan bé en totes las regions d' Espanya.

Alguns periódichs que s' han ocupat de la qüestió del Marroch, en relació ab l' acció militar d' Espanya, han sigut aquests días objecte de denúncies.

Encara està vigent la Lley de les Jurisdiccions. ¡Quina llástima que aquesta lley, no pugui aplicar-se á las kábilas de Casa-Blanca!

El Papa reb informes satisfactoris dels bisbes francesos participant qu' en la majoria de las diòcessis la caritat dels fidels fá front á las necessitats del clero.

«En el Vaticá s' observa ab evident satisfacció que després de la separació el zel religiós per part dels francesos ha augmentat notablement.» Així ho diu un telegramma de Roma.

Ara bé, si resultats tan magnífics s' obtenen á França ab la separació de la Iglesia y l' Estat, per què aquest empenyo per part de Roma y dels clericals en mantenirlos units, aquí en la nostra Espanya?

El governador de Girona ha perdut el fré y ha descarrilat, causant desgracias en diverses escoles de la Província que funcionaven seguit las orientacions de la moderna pedagogía.

Una de les víctimas de aquest accident lamentable ha sigut la Escola Horaciana de Lloret de Mar, que prestava grans serveys á la ensenyansa y tenia la documentació legal en tota regla, timbrada per l' Institut general y tècnic de la Província.

Aquests atentats á la lley no poden consentir-se, y nosaltres apellem á la intervenció dels diputats solidaris de la província pèra conseguir que la locomotora s' encarrili, ó que sigui retirada definitivament de la circulació.

El periódich inglés *The Times* fá judicis poch favorables á l' acció d' Espanya en els successos de Casa-Blanca.

Indicis, naturalment, injustos y capciosos. Y que per lo que á nosaltres respecta, ns obligan á declarar que per res del món ens casaríam ab Inglaterra.

El Liberal, que tant afany demosta en distingir-se sempre per un gran prurito d' informació, desde que la qüestió dels atentats terroristas vé desesperant tan serio interés en el públich, no es dels periódichs que s' quedan arressagats en fantasias infundiosas, relatant fets retrospectius y portant á relluir noms, sense ordre ni concert.

En efecte, en el número correspondent al dimars prop passat, al fer la historia del «Terrorisme en Barcelona», involucra en ella un fet que, siga degut á mala fe, siga degut á una ignorancia de son autor, es precis rectificar honradament. El fet es com se queixa:

En 1897 aparesqueren en aquesta ciutat unas sorolloosas proclamas de carácter puramente polítich, puig se referian á la qüestió de las guerras colonials; y en virtut de tals proclamas signieren sometidos á un Consell de guerra en el quartel del Bon-succés els Srs. Sempau, Bó y Singla, Planch, Navarro, Fíguras, María Bisbal y l' nostre company Bas y Socios; aquest últim absolt després d' un llach cautiveri. Las proclamas aqueixas foren calificadas de sediciosas y, com hem dit, tenian relació ab la guerra de Cuba; pero ni d' apropi ni de lluny res tenian que veure ab el terrorisme ominós.

Per què, donchs, *El Liberal* barreja tan lleugerament una cosa ab l' altra? ¿Es possible que no comprenda la gravetat qu' entranya una confusió de fets y de noms tan lamentable? ¿Es que hi ha, potser, algú interessat en que las causas del terrorisme permaneixin foscas, en lloch de procurar que sien claras? Convindria saberlo.

De tots modos, importa que *El Liberal* posi honradament las cosas al seu lloch y dongui explicacions claras y concretas de la seva desditzada ensopagada.

Ho exigeix la serietat del periódich, y ens consta qu' en últim cas estan disposats á exigirlo els interessats, millor dit, els ofesos, quins no volen consentir que ningú tracti de intentar ferlos baixar el cap ni á Barcelona, ni á Fígures, ni en cap altra població del món.

J'halo, *Liberal*, espavilat y no fassis el tonto!

Dintre de poch se veurá la causa del ex-capità Morales, desenterrador de las bombas de Vallvidrera.

Ha cridat molt l' atenció qu' entrant en la jurisdicció del jurat, s' ha disposat qu' entengui d' ella l' tribunal decret, havent donat á la lley que s' invoca efecte retroactiu.

Qui ho entén, qui no ho entén.

Grans escàndols anticlericals en algunas ciutats d' Itàlia.

Causa dels mateixos: la lubricitat d' algunes corporacions religiosas dedicadas á la instrucció de la infància.

S' han descubert atrocits inaudits: criatures de pochs anys violades y embrutadas d' un mal vergonyós. Monjas que proveïan á uns *hermanos* de carn tendra. En una paraula: lo que no pot consignar-se sense escandalizar á un guarda-rodas

**

El poble, justament indignat, s' ha rebutjat contra alguns convents, y á no ser la intervenció de la forsa pública, el foc de la terra hauria realisat lo que ha deixat de fer el foc del cel.

Pero tot s' arreglará. Ja veurán com el Vaticá afegeix un nou capital al *Síllabus* contra la llibertat de pensar. Pecarán mortalment els que pensin mal del clero libidinos, encare que vegin y palpin els efectes de la seva luxuria.

Segons *El Progreso* «ha quedado constituido en esta ciudat un grupo revolucionario bajo la denominación de *La Kábila*.»

Y afegeix que «dados los propósitos que animan á estos jóvenes, es de esperar que su labor en la ex-

trema izquierda del partido republicano responda á las conveniencias del ideal.»

Deurá ser, naturalment, l' ideal kabileny.

**

Y ara una notícia que ha arribat fins als nostres oídos.

El primer acort de la kábila será nombrar á n' en Lerroux Raisuli honorari.

A consecuència de lo qual, l' ex-emperador deixará el tradicional jipi-japa per encasquetarse un turban ab els colors nacionals del Imperi marroquí.

Una prenda que l' fará invulnerables á tots els atacs que se li dirigeixin. Perque, lo qu' ell dirá sempre: —Afar'ta'm y diga'm moro.

El Sr. Giner de los Ríos tant bon punt cumplí sos 60 anys, presentà conforme havia anunciat la renunciencia del càrrec de regidor.

Aquesta determinació, en bonhora adoptada, l' exclueix de pendre part en la política lerrouixista dintre de la corporació municipal. Bé es veritat que desde que n' Lerroux escindí al partit republicà, els elements que té encare allí no suman, havent perdut tota la seva importància.

Nosaltres corresponem al saludo que l' Sr. Giner ha dirigit al públich, aplaudint la seva resolució. Ens feya mal que un home de las seves condicions intel·lectuals y éticas servís de punt de apoyo á n' en Lerroux. Hi ha plantas trepadoras destinadas fatalment á arrossegarse y á pudrirse, sense que siguin dignas de cap puntual que las alsí.

Hem rebut una comunicació del *Ateneo Igualadí de la Classe Obrera* convidantnos als variats festeigs y solemnidades que en celebració del 44 aniversari de la seva fundació tindrán lloc á Igualada els dies de la Festa major, que començá ahir y acabarà el 27 del corrent.

Agrahim coralment la atenció de tan simpàtica societat.

El número 2,000
constarà de 20 páginas

Per lo tant, mossén Cardina y *secuaces*, no's fiquin allà hont no'ls demanen si no volen veure aviat que s' publican algunes historietas...

El número 2,000
anirà ilustrat pels millors artistas

Pluja menuda

¿Qué es aquella hermosa dama d' ulls refulgents y uñas finas, que adornada ab dos revòlvers y una escopeta magnifica salta en terra allá al Marroch sense dà á ningú l' bon dia?... ¿Es tal volta la mestressa, la sultana favorita? ¿Es potser una cassadora de lleons, hienas y tigres? —No: es França que ara inaugura la penetració pacífica.

¿El dilluns una denuncia y l' dimarts dugas d' un cop? Si la vista no m' enganya, s' acosta un xubasco gros, ab amaniment de pedra y algun llamp d' aquells tan forts.

Per lo tant, vinga l' parayguas, que l' badar diu que no es bo, y per fer millor las cosas, ara qu' encare no plou, repassarém una mica la Lley de jurisdiccions.

¡Lo d' África!... ¿No sabs tú qué vé á se aquest bullit d' África? ¿Crees qu' es qüestió de progrés, d' afany d' il·lustrar á las kábilas, de portar las llums d' Europa á aquelles tribus salvatges?... ¡Música, música hoy! Lo que hi ha al fons d' això es gana. França necessita pa, Alemania no té taula pels seus numerosos fills,

varem deixar carregarnos el mort internacional.

—Tú al Marroch mantindràs l' ordre, van dirnos aquells barbis:

tú serás el policia

y el tutor dels fills d' Aláh. —

¡Miréu, miréu el negoci!

quins resultats ens va dant!

¡Contéu, contéu las ganancies que aném ficut al calaix!... —

¡Ay conveni d' Algeciras, qué ns en costarás de car!

—

¿Podia esperar ningú tan portentosa raretat?...

L' hermós Congrés de la Pau

està tocant á son terme;

l' hermós Congrés de la Pau

té casi la feyna llesta;

l' hermós Congrés de la Pau

va á dar la sessió darrera,

y á pesar d' això, admireuvs,

quedeuvs muts de sorpresas!,

á pesar d' això, per ara

no s' ha comensat cap guerra...

C. GUMÁ

En el número 2,000
hi haurà la història de LA CAMPANA

HABANERAS

E SCRICH aquestes ratlles baix la influència del enlluernament que m' ha produït el resplandor de trenta mil bombillas elèctriques colocades artísticament en el sumptuós edifici que fatxaixendaix esplendent en la confluència dels carrers de Prado y Trocadero.

Tota l' Habana ha desfilat per davant d' aquest soberpalau, en el que la enginyeria y l' arquitectura han fet una maravella, de conjunt artístich admirable.

Una animació incomprendible, sagrada, ha mogut á tothom, infundint fèi als cors, pregonant amor á la solidaritat de classe, retratant en las caras l' orgull virtuós, l' orgull del treball y de la perseverança que senten las ànimes lliures y honrades al contemplar realisada una obra portentosa que sembla utòpica.

En aquest alcàsser de pedra y ferro, cristalls y marbre de Carrara, abont el confort s' adjunta ab la severitat y la elegància, ab certa tendència á no traspasar las línies de lo superfluo, no s' hi aposenta pas un sibarita modern, un predestinat de la fortuna. ¡No!

Sis cents mil diuersos hi han sigut invertits ab escrupulositat de jesuïta, que es la que més dona de sf. Y aquesta sumptuosa mansió que admiram els americans, que constitueix un timbre de glòria pera ls que l' han portat á felíss termes, que potser es l' única en sa classe, no en el continent d' Amèrica, sino en el món enter, no es la casa del vici ni el refugi de un Cresso. Es un temple á la labor y á la virtut, es *La Casa del Pueblo*, es el Centre dels dependents dels obrers, que escudats sota l' lema de *«Traball, Unió y Constància»* han realisat el miracle inaudit de contar avuy ab 25,187 socis.

Es una República model dins un estat inquiet y intervingut. Es la conseqüència de una administració escrupulosa, de procediments honestos, de una transparència diáfana en totes las evolucions que's realisen. Sense aquestes bases el traball resultaria inútil, la unió un moltonisme, y la constància una solemne burrada.

Ademés d' aquesta joya valiosissima, destinada á tota mena de educació mercantil y artística, ab escrupulos professors, abundant material y ab una de las millors bibliotecas de Cuba, l' Associació de Dependents sosté en el grau més elevat de la civilizació y de la ciència mèdica, una clínica qu' es sens disputa ni hipérbole, una de las clínicas més reputades del continent amèrican.

Les eminentacions en cirurgia y medicina, en bacteriologia y oculisme figuraren al enfrot del hospital menos hospital que la ment humana pugui fantasiar. Una higiene portada á la exageració; parrò extens, ayre sanitis, confort, esmero y exactitud matemàtica en tots els serveys es la característica de aquesta admirable màquina que treballa incessantment sense el menor destorb ni la més insignificant indecisió. Se compleix la màxima de tots per un y un per tots: el resultat no pot ésser més brillant ni més fruytos.

Catalunya no ha sigut indiferent á n' aquest portentós moviment de cultura. Catalá fou el Dr. Estrada que fundà la clínica ab un amor sols comparable al desinterès que l' guavia.

Catalá també sigué D. Eudald Romagosa, avuy á Barcelona, qu' en dies difícils de negrures y temors sapigué conduir l' Associació per camíns de salvament morals y econòmichs. Per això al inaugurar-se el edifici social han enviat un cable al ausent, mereixedor de tan honrosa salutació.

La casa del obrero aquí la tením. Hermosa, xixerida, plena de vida pera donarla en educació y recreo, als que vulguin fruïrla; pera curars els malalts, pera ilustrar-los els que vulguin. Es la realitat viventa de lo que pot l' esforç de una classe àvida d' emancipació. No ab discursos de retòrics epilèpticas poden donar fruyt las propagandas de redemptació. Cal associar al estalvi, la unió y la diafanitat en las inversions.

Aquí s' ha realisat el cas més eloquent de una república intaxitable que per l' acumulació de petites rendas, van en ell á divertirse, á perdre l' temps, á ronder. Passa l' furios automòvil y ab la pòls qu' està aixecant cubreix á tota criatura, que se'n van cap al traball y que enguixos tremolant per por d' arribarhi tart.

Es d' doldre més perque ls Redemptors que pregonan hipòcritament la emancipació social ni tenen el desinterès de un Dr. Estrada ni l' talent econòmic ni l' altruisme de un Romagosa.

Això es tot.

J. AXELA

Habana, Agost, 6.—1907.

SECCIÓ OBRERA

DE GRAN INTERÉS PELS TRABALLADORS.—Actualment s' està celebrant un Congrés Internacional Socialista a Stuttgart, en el que s' hi debaten temes de gran importància pel proletariat de tot el món. Recomanco als companys no sigan indiferents á aqueixa manifestació de Solidaritat Obrera Universal y procurin seguir, ab tots els pormenors possibles, el curs dels debats, buscant els periódichs que millor informació donquin. Jo penso ocuparme'n al seu dia; pero no podrà ser ab la extensió que un succès tan important requereix.

B.

ROJ

Al só de la guitarra

Assentat al Paralelo,
l' altre diumenge à la tarda,
un obrer molt aixerit
ab veu sonora cantava:

—Al qui té la història neta
y pot anà ab el cap dret,
tant li fa la vigilància
del Arrow... com dels fideus.

o som superticiós; pero hi ha en el món coincidències que no poden menys que escamarnos.

A l'any 98, d'ahont va sortir la guerra que havia d'arruinar a Espanya? De la Casa Blanca de Washington, residència de Mac Kinley.

Y al pensar que ara's presenta un'altra Casa Blanca en dansa, es qüestió de dir:—Alerta, alerta, que les Casas Blancas pels espanyols se poden tornar negras.

En Canalejas ha anat al Ferrol, y allí s'ha declarat gallego.

De gallego ja ho era, perque casualment va nàixer en aquella població; pero may més s'havia cuidat de visitarla. Y si ara ho ha fet es perque veu que 'ls grans cacichs d'aquelles terras, en Montero Ríos y en Moret, estan molt madurs, y en Canalejas sent invincibles afanys de recullir la seva herència.

Ja va dirli la dona que li serví de ninyera y que avui encara viu:

—Quan vosté era criatura, fins avants de parlar, per la manera que plorava ja's coneixia que seria un gran orador.

Lo més curiós es qu'en Canalejas ha fet al Ferrol declaracions regionalistes:

«El regionalisme—ha dit—encarna una actualitat: es el clarín de guerra que llama á todas las

fuerzas: el regionalismo es un movimiento de vida: es una fuerza utilizable en provecho de los pueblos. Es veritat: en profit dels pobles; pero may en profit dels cacichs.

Els quals perdrán el temps al proposarse platejar el duro que portan. Com més el freguin, menos pot passar. Tothom sab qu'es de plom.

Fins ara resultan infructuosas las persecucions contra el bandoler Pernales.

Encare que la prempsa dona compte seguidament dels punts ahont realisa les seves aparicions, el fet es que per més que 'l buscan no'l troben may.

Y això s'explica tenint en compte que 'l bandolerisme y el caciquisme viuen á Andalusia en intimes relations. No seria estrany que á la curta ó à la llarga sigués nombrat en Pernales president honorari de tots els Comités oligàrquichs. Com tampoco ho seria que, atesa la seva popularitat, sigués elegit Diputat a Corts... ó Senador, estant en millors condicions legals que 'l Sr. Suñer y Capdevila per desempenyar el càrrec, perque mentres al Senador per la província de Girona no volen acceptarlo per tenir la seva fortuna á Ameriga, en Pernales podrà justificar que á Espanya l'ha feta y á Espanya l'ha tinguda sempre.

Fins en el Vaticà s'ha presentat l' amenassa de una huelga. No pas de cardenals, ni de prebendats, ni de simples capelláns rasos: una huelga dels guardias que constitueixen l'exercit pontifici.

Perque 'l Papa sosté encare un centenar de soldats que sols serveixen d'adorno. Y es una qüestió de bonich lo que 'ls ha collocat en l'actitud en que 's troben, com que 's tracta sols de reformarlos l'uniforme, y això es lo que 'ls ha tret de test.

Y el Papa-Sastre, que de tant en tant fa xistes, ha dit:—Està bé: si se'm declaran en vaga, arribaré fins

al desarme, ab lo qual, de pas, donaré una bona lliçó á la Conferència de la Haya.

Deya un pare de familia:

Tinch un xicot qu'es un portento. Si vejessiu quina llengua més expedita es la seva. Sense saber de res, parla de tot, tot el temps que volgueu.

—En aquest cas—va dirli un seu amic—inclinal' á la política, y jo t'asseguro que farà carrera. La Espanya ha sigut sempre governada pels llenguts.

Alguns que conegueren al Sr. Opiso en la seva joventut, com á home d'idees molt adelantadas, s'extranyen de que avui, al descriure en *La Vanguardia* coses dels temps passats, ho fassí revelant un esperit mesquinament reaccionari.

—Això no té res de particular—me va dir un deitat. Que no sab que hi ha homes que tenen el cervell de cansalada y que ab el temps se'ls torna ranci? A Espanya n'hi ha molts d'homes aixís, y que n'hi haja un més es cosa que no l'ha de sorprendre.

Al Congrés de la Haya se va pendre l'acord de que no deuen ser bombardejades les poblacions, sino solament les obres de defensa de les mateixas.

Aquest acord ha coincidit ab el bombeig de Casa Blanca.

Y com siga que al separar-se 'ls representants de les potencias decidiren erigir en aquella població el temple de la Pau, no estaría de més que la primera pedra del mateix la enveissin á buscar á la desvendarada ciutat marroquí, triant la més grossa entre les que van enderrocar els canons francesos.

Las bromas ó ferlas bé ó no ferlas.

Llegeixo:

«El Numancia tiene las calderas averiadas, pres-

tando servicio gracias á la perfecta disciplina del personal que está dispuesto á todo.

Això deya un telégrama de Cádiz.

Y un altre telégrama afegia:

«Con rumbo á Tánger zarpó el crucero *Numancia*. Toda la marinería embarcada va contenta. Muchos completarán las dotaciones de otros barcos. Llevan guitarras.»

«Creurian que això d'anar á la guerra ab guitarras ho troba un bon xich desguitarrat?»

Perspicacias d'*El Progreso* d'en Lerroux:

Al donar compte del primer meeting del *Condal* deya textualment «que varios individuos que por su aspecto parecían agentes de la policía que capitanea mister Arrow, se encontraban en el local del teatro.»

Y ara diguin si no's necessita una gran penetració pera conéixer, sols per l'aspecte, quan un home es ó deixa de ser de la policia... y més d'una policia com la de mister Arrow, que encare no està formada.

Pero *El Progreso* no's limita á conéixer per l'aspecte la ocupació dels homes, sino que además descobreix el seu caràcter pel pèl que portan á la cara.

Va anar á la presó a conferenciar ab els presos ab motiu de la causa Rull, y parlant d'en Burquet, diu: «Una perilla blanca da á su rostro un aire beatífico, por extraño contraste.»

Ab un mica més diria que un boch blanch es el símbol més acabat de la beatitud.

Lo mateix al ocuparse d'en Trigueros:

«Trigueros—diu—es un hombre de regular estatura. Su nariz es gruesa, su rostro redondo. Una barba negra, cerrada, le da un aspecto algo sospechoso.»

Ara comprench el sacrifici que va fer de la seva el regidor catastròfich Sr. Valentí y Camp. Hauria sigut per ell un contratemps que l'periódich d'en Lerroux l'hagués pres per tipò més sospitos de la ciutat, en rahó de ser la seva barba la més negra, llarga y poblada de Barcelona.

Si bé 'ls invassors de Casa-Blanca han estussinat tant com han pogut als moros, no es menos cert que després de la lluita 'ls hi han prestat els més esmerits serveys sanitaris. Ab excepció de ressucitar als morts, han fet ab els ferits moros verdaders miracles.

Un d'ells diugué:—¡Quina cosa més estranya! Nostres rematém als vostres y vosaltres als nostres els cureu.

Aquesta frase marca la diferència que existeix entre dues civilisacions.

Una senyora que anava en l'imperial d'un trani de l'*Anònima* va perdre un plech que contenia 25,000 duros en bitllets de banch.

Ja s'disposava á tornar á Barcelona creyent que se l'havia descuryat á casa seva, quan un conductor el trobà y anant al encontre de la senyora:

—Tingui—li diugué—aquí li porto lo que ha perdut. Ella, com es natural, se mostrà contentíssima. Y obrint el portamonedes volgué premiar el rasgo de honradès del modest empleat, pretenent regalarli... una pesseta!

Naturalment, el conductor no volgué consentir que la senyora s'imposés un sacrifici tan enorme.

No faltarà avaro que, justificant la miseria de certs richs, digui:

—Únicament no allargantse massa en això de donar propinas se pot arribar á reunir sumas de 25 mil duros.

**El número 2,000
valdrá 25 céntims**

Caballers: Un amic de 'n H. Nadal, V. B. F. Un qu'estima á una Mercedes. Un que no té alegrías, Joan Cervera (a) Barber de Moncada, y Passacompuguis. Son sevillanos.

Caballers: H. Nadal, Enrich Bonagarriga (a) Suat, Hermenegild Soley, Miquel Serrat y Camps, Ramón Viñas (a) Un barber figuerench, y Hipòlit N.: Miraré de ferlos passar.

Caballer: R. Pamponicas: Entra en cartera... que ja es algo... Jaume Camps: Retrate... Jaimitol—Noy de la Sort: Tantas mercés.—E. Reimbat: P.: Rebut y gracias.

—El Compte de la Vérola: Créguim: comprí *El arte de hacer versos*. Sabent aquest llibre no serà poeta, però escriurà menys disbarats.—F. P. Valdés: No està mal. S'apropiarà.—D. R.: Agrafím l'envio.—J. Bertran y Ballet: Donchs es bastant dolenteta, per haver guanyat la flor.—Poeta Borni: Els versos estan ben medits, pero no enclouen cap pensament nou.—J. T. S.: Molt bé, don Joan. Y gracies, eh?...—Un balladó de Granollers: Dels traballs escrits en papers galdosos com aquest no 'n podem donar opinió, perque no 's llegim.—Quimet Montayre: No està bé, no señor.—Rossendo Coll Estruch: No 'ns agrada, veliaquí.—A. C. L.: Potser està ben sentit, pero es mal expressat.—J. J. y T.: Ab la bona voluntat no n'hi ha prou. Ja sab lo que ditz el ditxo: L'ífern es plé de bons intents.—J. T., J. E., P. A., J. F., y X. B. T.: No 'ns es possible insertar las cartas que 'ns envian, per didents motius.

Imprenta LA CAMPANA y LA ESQUILLA, carrer del Olm, número 8
Tinta Ch Lorilleux y C°

**SEGON
MILENAR**
20 páginas

**EL DIA 7 DEL VINENT SETEMBRE
La Campana de Gracia
publicarà el seu número 2,000**

escrit pels primers literats de Catalunya y ilustrat per notables artistas

El número, ab cuberta, constarà de 20 páginas y entre 'ls seus numerosos grabats hi figurará una magnífica portada en colors, original de 'n RAMÓN CASAS

TEXT ABUNDANT * RETRATOS * CARICATURAS * REPRODUCCIONS * RECORTS HISTÓRICHS

25 céntims = SORTIRÁ EL DIA 7 DE SETEMBRE = 20 páginas